नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४७) काठमाडौं, असोज १५ गते २०५४ साल (अतिरिक्ताङ्क ३२(अ

भाग ३

श्री ५ को सरकार

स्थानीय विकास मन्त्रालयको सूचना

उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्ग उत्थान विकास समिति (गठन) आदेश २०५४

विकास समिति ऐन, २०१३ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायको आदेश जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस आदेशको नाम "उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्ग उत्थान विकास समिति (गठन) आदेश २०५४" रहेको छ ।

(२) यो आदेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस आदेशमा :

(क) "समिति" भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठित उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्ग विकास समिति सम्झनु पर्छ ।

(ख) " उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्ग" भन्नाले परम्परागत रुपमा व्यवसाय संचालन गरी जीविकोपार्जन गरिरहेका आर्थिक, सामाजिक वा अन्य कुनै पनि कारणले उपेक्षित, उत्पीडित र दलित हुन पुगेका श्री ५ को सरकारले समय समयमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकिदिएका जात जाति वा वर्ग सम्झनु पर्दछ ।

(ग) "अध्यक्ष" भन्नाले समितिको अध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "उपाध्यक्ष" भन्नाले समितिको उपाध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) "सदस्य" भन्नाले समितिको सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शव्दले अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा सदस्य-सचिव समेतलाई जनाउँदछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८६१

(च) "कार्यकारी निर्देशक" भन्नाले दफा ८ बमोजिम नियुक्त कार्यकारी निर्देशक सम्झनु पर्दछ ।

(छ) "तोकिएको" वा तोकिए बमोजिम" भन्नाले यो आदेश वा यस आदेश अन्तरगत बनेका नियममा तोकिएका वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्दछ ।

३. उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्ग उत्थान विकास समितिको गठन : (१) उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गको आर्थिक, सामाजिक लगायत विभिन्न पक्षको विकास गर्न उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्ग उत्थान विकास समिति नामको एउटा समिति गठन हुनेछ ।

(२) उपदफा १ बमोजिमको समितिमा देहायका सदस्यहरु रहनेछन् :

(क) स्थानीय विकास मन्त्री वा राज्य मन्त्री	अध्यक्ष
(ख) उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गको उत्थान र विकासको क्षेत्रमा विशिष्ट योगदान पुरचाएका व्यक्तिहरु मध्येबाट श्री ५ को सरकार द्वारा मनोनित एक जना	उपाध्यक्ष
(ग) राष्ट्रिय योजना आयोग (सम्बन्धित विषय हेर्ने)	सदस्य
(घ) सचिव, स्थानीय विकास मन्त्रालय	सदस्य
(ङ) सचिव, युवा खेलकुद तथा संस्कृति मन्त्रालय	सदस्य
(च) पाँच विकास क्षेत्रको प्रतिनिधित्व हुने गरी उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गका व्यक्तिहरु मध्येबाट श्री ५ को सरकार द्वारा मनोनित पाँच जना	सदस्य
(छ) उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गको उत्थानमा संलग्न गैहसरकारी संघ संस्थाका प्रमुखहरु मध्येबाट श्री ५ को सरकार द्वारा मनोनित दुई जना	सदस्य
(ज) कार्यकारी निर्देशक	सदस्य-सचिव

(३) मनोनित सदस्यहरुको पदावधि चार वर्षको हुनेछ र निजहरु पुनः मनोनित हुनसक्नेछन ।

(४) श्री ५ को सरकारले आवश्यक देखेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी समितिका सदस्यहरुमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

(५) समितिले आवश्यक देखेमा श्री ५ को सरकारको कुनै अधिकृत वा अन्य कनै विशेषज्ञलाई समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकको रुपमा भागलिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

४. समितिको काम,कर्तव्य र अधिकार: समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) उपेक्षित, उत्पीड़ित र दलितवर्गको आर्थिक तथा सामाजिक विकासका लागि आवश्क नीति तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

(ख) श्री ५ को सरकार, विदेशी सरकार वा राष्ट्रिय वा अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्राप्त सहयोग एवं साधन श्रोतका आधारमा तयार गरिने उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्ग सँग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरुमा स्थानीय निकाय समेतलाई संलग्न गराई गाउँ स्तर सम्म त्यस्ता कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा पुर्याउन समन्वय गर्ने ।

(ग) राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरु बीच उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गको उत्थान सम्बन्धी विषयहरुमा जानकारी प्राप्त गर्न नेटवर्क स्थापना गरी सो को विस्तार गर्ने ।

(घ) उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गको आर्थिक एवं सामाजिक पक्षको विकास सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान गर्नुका साथै तत्सम्बन्धी पुस्तक लेख आदि प्रकाशन प्रदर्शन एवं सूचना पद्धतिको स्थापना गर्ने गराउने ।

(ङ) उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्ग सम्बन्धी विज्ञ परामर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

(च) उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गको विविध पक्षको विकास कार्यमा संलग्न संस्थालाई वित्तिय तथा प्राविधिक सहायता उपलव्ध गराउने ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(छ) उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गका व्यक्तिहरुलाई तोकिएको आधारमा स्वदेश तथा विदेशमा अध्ययन गर्न छात्रवृत्ति उपलव्ध गराउन श्री ५ को सरकार समक्ष अनुरोध गर्ने ।

(ज) उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गका व्यक्तिहरुको कार्यक्षमता वृद्धि गर्दै लैजाने र दिगो विकास का लागि आय आर्जन लगायतका सामुदायिक विकास कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने गराउने ।

(झ) समितिको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी स्वीकृत गर्ने ।

(ञ) समितिको काय संचालनका लागि आवश्यकता अनुसार कर्मचारी नियुक्त गर्ने ।

(ट) उपेक्षित, उत्पीडित र दलितवर्गको विविध पक्षको विकास सम्बन्धमा गोष्ठी तालिम तथा सेमिनार संचालन गर्ने गराउने ।

(ठ) समितिको उद्देश्य प्राप्तिका लागि आवश्यक अन्य कार्यहरु गर्ने ।

५. समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि : (१) समितिको बैठक बर्षमा कम्तीमा दुईपटक बस्नेछ ।

(२) समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ र बैठक बस्ने सूचना बैठक बस्नु भन्दा कम्तिमा पन्ध्र दिन अगावै सदस्यहरुलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) समितिको कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत सदस्यहरु उपस्थित भएमा समितिको बैठकका लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितीमा उपाध्यक्षले र दुवैको अनुपस्थितीमा उपस्थित सदस्यहरुले आफू मध्येबाट छानेको सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

(५) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बरावर भएमा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ ।

(६) समितिको निर्णय सदस्य-सचिवले प्रमाणित गर्नेछ ।

(७) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

६. उपाध्यक्षको नियुक्ति : (१) पुरा समय समितिमा काम गर्ने गरी श्री ५ को सरकारले समितिको उपाध्यक्ष नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।

(२) उपाध्यक्षको पदावधि चार वर्षको हुनेछ र श्री ५को सरकारले चाहेमा निजको पदावधि पुन: एक अवधिका लागि थप गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि श्री ५ को सरकारले आवश्यक देखेमा उपाध्यक्षलाई निजको पदावधि समाप्त नहुँदै पदबाट हटाउन सक्नेछ ।

(४) उपाध्यक्षको पारिश्रमीक, सेवाको शर्त तथा सुविधा श्री ५ को सरकारको स्वीकृती लिई समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

७. उपाध्यक्षको काम कर्तव्य : अध्यक्षको सामान्य निर्देशनमा रही समितिको दैनिक काम र निर्णयका कार्यान्वयन गराउनु उपाध्यक्षको कर्तव्य हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८. कार्यकारी निर्देशक : (१) श्री ५ को सरकारले समितिको प्रशासकीय प्रमुखको रुपमा रही कार्य गर्न कार्यकारी निर्देशकको नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।

(२) कार्यकारी निर्देशकको पदावधि ४ बर्षको हुने छ र श्री ५ को सरकारले चाहेमा निजको पदावधि पुन: एक अवधिको लागि थप गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि श्री ५ को सरकारले आवश्यक देखेमा कार्यकारी निर्देशकलाई निजको पदावधि पूरा नहुँदै पदबाट हटाउन सक्नेछ ।

(४) कार्यकारी निर्देशकको पारिश्रमीक, सेवाको शर्त तथा सुविधा श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिई समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

९. कार्यकारी निर्देशकको काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) अध्यक्षको सामान्य निर्देशनमा रही कार्यकारी निर्देशकले समितिको दैनिक प्रशासन, कर्मचारी प्रशासन र आर्थिक प्रशासन सञ्चालन गर्नेछ ।

(२) समितिको निर्णय प्रमाणित गर्नु, कार्यान्वयन गराउनु र निर्णय पुस्तिका सुरक्षित गरी राख्नु कार्यकारी निर्देशकको कर्तव्य हुनेछ ।

१०. समितिका कर्मचारी : (१) समितिले आवश्यकता अनुसार कर्मचारीहरुको नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।

(२) समितिका कर्मचारीहरुको पारिश्रमीक, सेवाको शर्त तथा सुविधा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

११. समितिको कोष : (१) समितिको आफ्नो एउटा छुट्टै कोष हुनेछ र कोषमा देहायका रकमहरु रहनेछन् ।

(क) श्री ५ को सरकार बाट प्राप्त रकम ।
(ख) विदेशी सरकार तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्राप्त रकम ।
(ग) कुनै व्यक्ति वा संस्थाले चन्दा वा सहायता स्वरुप प्रदान गरेको रकम ।
(घ) समितिले उपलब्ध गराएको कुनै सेवा वापत प्राप्त हुन आउने रकम ।
(ङ) अन्य श्रोत बाट प्राप्त रकम ।

(२) उप दफा (१) को खण्ड (ख) अन्तरगतको रकम प्राप्त गर्नु अघि समितिले श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(३) समितिको कोषमा रहने रकम नेपाल अधिराज्यको कुनै बैंकमा खाताखोली जम्मा गरिनेछ ।

(४) समितिको नाम बाट गरिने सबै खर्च उप दफा (१) बमोजिमको कोषबाट व्यहोरीनेछ ।

(५) समितिको खाता उपाध्यक्ष वा निजले तोकेको सदस्य र सदस्य-सचिवको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ ।

१२. समितिको लेखा र लेखापरीक्षण :(१) समितिको आय-व्ययको लेखाप्रचलित कानून बमोजिम राख्नु पर्नेछ

(२) समितिको लेखा परीक्षण महालेखा परीक्षको विभाग वा सो विभागले तोकेको लेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।

(३) श्री ५ को सरकारले समितिको आय-व्ययको लेखा तत् सम्बन्धी कागजात र अरु नगदी वा जिन्सी जुन सुकै बखत जाँच्न वा जाँच्न लगाउन सक्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१३. उप-समिति वा कार्यटोली गठन गर्न सक्ने : (१) समितिले यो आदेश र यस आदेश अन्तरगत बनेको नियम बमोजिम आफूले गर्नुपर्ने काम गर्न, गराउन को निमित्त आवश्यकता अनुसार उप-समिति वा कार्य टोली गठन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने उप समिति वा कार्य टोलीको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कार्यविधि समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१४. बैठक भत्ता तथा अन्य सुविधा : समिति, उप-समिति वा कार्य टोलीका सदस्यहरुले श्री ५ को सरकारले तोकिए बमोजिम बैठक भत्ता तथा सुविधा पाउनेछन् ।

१५. श्री ५ को सरकार सँग सम्पर्क : समितिले श्री ५ को सरकार सँग सम्पर्क राख्दा स्थानीय विकास मन्त्रालय मार्फत राख्नु पर्नेछ ।

१६. समितिको कार्यालय : समितिको मुख्य कार्यालय काठमाण्डौ उपत्यका भित्र रहने छ र आवश्यकता अनुसार शाखा कार्यालयहरु उपत्यका बाहिर पनि रहन सक्नेछन् ।

१७. अधिकार प्रत्यायोजन : समितिले आफूलाई प्राप्त अधिकार मध्ये केही वा सबै अधिकार आवश्यकता अनुसार अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सदस्य, उप-समिति, कार्यकारी निर्देशक वा समितिको कुनै अधिकृत स्तरको कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

१८. निर्देशन दिन सक्ने : श्री ५ को सरकारले समितिको काम सँग सम्बन्धित विषयमा समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्ने छ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

१९. नियम बनाउने अधिकार : यस आदेशको उद्देश्य प्राप्तिको लागि समितिले आवश्यक नियमहरु बनाउन सक्ने छ र श्री ५ को सरकारबाट स्वीकृत भए पछि मात्र त्यस्ता नियमहरु लागू हुनेछन् ।

आज्ञाले,
केशवराज राजभण्डारी
श्री ५ को सरकारको सचिव

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।
मुद्रण विभाग सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।